

Ewa Szary

"Funkcja artystyczna pastorałek w twórczości Tytusa Czyżewskiego i Jerzego Harasymowicza", Grzegorz Gazda, Wrocław 1970 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 13/38, 199

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/I/ GAZDA Grzegorz: Architektonika graficzna poetyckiego utworu drukowanego. W: Literatura i metodologia. /Siódma i ósma/ Konferencja teoretycznoliteracka w Spale i Ustroniu. Red. Jan Trzynałowski. Wrocław 1970, s. 213-227.

Praca teoretycznoliteracka, podejmująca problematykę wzajemnych oddziaływań i zależności literatury i sztuk innych - ze szczególnym uwzględnieniem związków, jakie zachodzą między liryką a plastyką. Związki te zostają przez autora ujęte w trzech płaszczyznach: 1/ ilustracje do utworu poetyckiego i wiersza jako opisu obrazu; 2/ psychologii twórcy i odbiorcy oraz tzw. synestezji wrażeń; 3/ genologii, kształtowania się gatunków literackich pod wpływem związków literatury i malarstwa. Zasadniczym problemem pracy jest - układ graficzny zapisu językowego oraz tzw. lettryzm i jego odmiana - spacializm. Autor nawiązuje w analizie do zasadniczego podziału na literaturę mówioną i pisaną i związanego z nimi sposobu odbioru recepcji słuchowej i wzrokowej.

BP/38

E.Sz.

/I/ GAZDA Grzegorz: Funkcja artystyczna pastorałek w twórczości Tytusa Czyżewskiego i Jerzego Harasymowicza. W: Literatura i metodologia. /Siódma i ósma/ Konferencja teoretycznoliteracka w Spale i Ustroniu. Red. Jan Trzynałowski. Wrocław 1970 s. 81-88.

Praca z zakresu genologii, analizująca proces asymilacji i transpozycji motywów tematycznych i wzorców gatunkowych ustnej poezji ludowej /pastorałka, kolęda/ przez literaturę piękną - na materiale formistycznych i futurystycznych dokonań Czyżewskiego i prymitywizujących dokonań Harasymowicza. Autor pracy, wychodząc z założenia, że zastosowanie konwencji gatunkowej pastorałki ma u obu poetów znamiona świadomego wyboru artystycznego, stara się określić funkcje oraz swoistości tego odwołania. Temat bożenarodzeniowy - najważniejszy dla pastorałki u Czyżewskiego - potraktowany został z wiernością wobec wzorców ludowych, u Harasymowicza natomiast uległ transpozycji "antyetetycznej".

BP/38

E.Sz.